

indeholder den virkelige og endelige Løgedom for Krisen. Fordi vi har taget dette Forbehold, har vi til enhver Tid maattet modsætte os som Middel at anvende Forhøjelse af Toldsatserne.

Naar jeg nu ud fra disse Synspunkter ser paa det foreliggende Lovforslag, vil jeg gerne minde om, at jeg som mit Partis Ordfører under Arbejdsløshedslovens Behandling her i Tinget den 17. Oktober tillod mig at udtale, at vi fra vor Side vilde laane villigt Øre, „hvis der kan findes forsvarlige Former for Anvendelsen af en Del af Arbejdsløshedsfondens Midler til ligelig Støtte for de Industrier, som maatte blive haardest ramt, saafremt der derigennem kan skabes Sikkerhed for, at en Hjælp i den værste Overgangstid kan holde et betydeligt Antal Arbejdere i Arbejde, som ellers vilde blive arbejdsløse.“ Af denne Udtalelse, som jeg fremsatte paa det nævnte Tidspunkt, følger, at vi i Princippet kan billige det foreliggende Lovforslag, for saa vidt som det drejer sig om at bringe Hjælp i en kortvarig Overgangstid.

Ideen i det foreliggende Lovforlag er simpelt hen at sige: Der vil medgaa en vis Tid, forinden Produktionsomkostningerne kommer i Overensstemmelse med det nye Prisniveau; heraf følger, at en Del Bedrifter i Overgangstiden kun kan gaa med Tab; heraf følger igen Arbejdsløshed, og af denne er igen Følgen de overordentlig store Udgifter til Understøttelser fra det offentlige Side. Det, man nu siger i dette Lovforslag, er: Disse Udgifter, som alle indrømmer er nødvendige, tilskylder vi i Stedet til Produktionen for at prøve, om visse Virksomheder herhjemme da kan producere uden Tab, og man altsaa ved Hjælp af disse Penge kan opretholde Arbejdet i Stedet for at opretholde Arbejdernes Liv uden Produktion. Det er en Tanke, der i Løbet af de senere Aar mange Gange har været fremme. Jeg tror, at første Gang den har været formet i bestemte Forslag, var, da Forstander Jakob Lange i 1921 formede et Forslag over denne Tankegang. Og i Bilagene til det foreliggende Lovforslag ser vi jo, at en saadan Politik paa et vist Omraade er praktiseret i Holland, og alt tyder paa, at den dør har haft et heldigt Ufald.

Hvis et saadant Forsøg lykkes, vil det sige, at Arbejderne fritages for Arbejdsløshedens Fattigdom og Forbandelse. Det betyder, at Bedrifterne ikke lider det store Tab, som vilde følge af, at de ligger stille. Det samlede Samfund vinder Fordelen ved, at dets Borgere bevarer den økonomiske Modstandskraft i Stedet for at gaa ledige

paa Sulteunderstøttelse. Og samtidig, kan man tilføje, vil herigennem ingen andre Klasser med Rette kunne siges at blive gaaet for nær. Endvidere kan det siges, at ved denne Form for Støtte til Industri og Haandværksvirksomhed fremskyndes samtidig den Nedgang i Prisniveauet, som er nødvendig for igen at naa til normale Tilstande.

Jeg maa sige for mit Vedkommende, at jeg forstaar ikke, at vi ikke fra alle Sider i en Stund, der tegner sig saa økonomisk mørk for vort Folk, kan blive enige om at gøre et Forsøg paa Praktisering af en saadan Tanke. Men nu har jo Venstrepartiet meldt sig fra. Det er det samme Billede, som vi Gang paa Gang ser i denne Vinter, at dette Parti møder ikke her i Rigsdagen med god Villie. Der er ingen i denne Sal, der i højere Grad er skyldige i den fortvivlede Udvikling af Valutaspørgsmaalet her i Landet fra 1920—24 end netop Venstrepartiet, og derfor ingen, som har større Ansvar for den Krise, som er en Følge af denne Valutasituations Udvikling. Men hver Gang man søger her i Landet at samle Kræfterne om at raade Bod paa, hvad der slaas i Stykker igennem denne Politik, finder man ikke Partiet hjemme. Jeg tror, man kort kan udtrykke det saaledes, at dette Parti møder her i Rigsdagen overfor disse Kriseforhold hver Gang med et Ansigt, der er surt. Dermed tror jeg alt er sagt. Det er imidlertid mit Haab, at der vil kunne findes en saadan Udformning af den i Lovforslaget nedlagte Tanke, at et betydeligt Flertal her i Rigsdagen vil kunne tiltræde den.

Jeg skal derefter vende mig til Enkelthederne i Lovforslaget, idet jeg først vil fremsætte et Par mere formelle Bemærkninger. Jeg tror, at det vil være rigtigt i § 1 direkte at udtrykke, at den Udvidelse af Beskæftigelsen, hvortil der kan gives Støtte, selvfølgelig falder indenfor Virksomhedens normale Beskæftigelsesgrad. Endvidere bør der vist i § 4 gives Udtryk for, at det Tilskud, der kan ydes pr. Arbejdsdag, selvfølgelig kun gælder den Del af Virksomhedens Arbejdere, som det ved Hjælp af det bevilgede Tilskud er blevet muligt at beskæftige, eller som er beskæftigede ved det bestemte Arbejde, hvortil Tilskud ydes.

Dernæst vil jeg gøre en mere principiel Bemærkning til Lovforslagets § 2. Det bestemmes heri, at de Tilskud, der er Tale om, skal bevilges de forskellige Industrier eller Virksomheder efter Indstilling af et Udvalg bestaaende af Repræsentanter for Ministeriet og for Arbejderne og Arbejdsgiverne